

УДК 373.1
Брухно Е.Л.
старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ КАРАНТИНУ**

Необхідність навчання в умовах карантину змусила всіх учасників

освітнього процесу працювати в нових умовах. Дослідження ситуації та різних інформаційних джерел дозволяє вивчати позитивні та негативні боки дистанційного навчання в умовах карантину.

Наприклад, Департамент освіти і науки КМДА оприлюднив результати соціологічного дослідження «Вивчення стану дистанційного навчання під час карантину». З'ясувалося, що основною проблемою дистанційного навчання для учнів є складність, а то й неможливість зрозуміти навчальний матеріал, бо вони не завжди можуть вчасно отримати пояснення від вчителів. Таку думку висловили 48% батьків і 46% учнів.

Можливо тому вчителі стали задавати більше домашніх завдань. На цьому наголосили 48% учнів. Але, як виявилось, збільшення часу на виконання домашніх завдань жодним чином не вплинуло на успішність і навчальну мотивацію учнів. Половина учнів може дозволити собі іноді не виконувати домашні завдання. Незадоволені ставленням дітей до виконання домашніх завдань – 25% батьків, задоволені – 43,5%. Третина батьків не змогла дати відповідь на це запитання.

За результатами дослідження, у 20% учнів знизився рівень навчальних досягнень. 24% батьків причиною зниження успішності назвали відсутність у дітей відповідального ставлення до навчання. 57% батьків додали, що діти під час карантину стали більш неорганізованими, їм важче зосередитися на вивченні теми, ніж це було до карантину. У підсумку – чверть опитаних батьків не задоволені тим, як діти ставляться до навчання в умовах карантину. 36% батьків вважають, що інтерес до занять в їх дітей значно знизився.

Більш, як половина батьків (54,4%) зазначили, що дистанційне навчання ускладнило їхнє життя. 28,6% вважають, що не ускладнило, 17,0% не визначились з відповіддю. Серед причин:

- по-перше, 25% родин, де більше однієї дитини, стикнулися з браком технічних засобів зв'язку. У 12% учнів взагалі відсутній доступ до Інтернету. 13% мають Інтернет поганої якості;

- по-друге, тільки 40% працюючих батьків мають можливість проконтролювати, чим займається дитина, за їх відсутності. 30% батьків доводиться частіше долучатися до виконання дитиною уроків, ніж це було до карантину. 25% батьків, які працюють не вдома, припустили, що діти краще б навчалися, якби батьки були поруч. Часто діти просто неготові до дистанційного навчання через вікові особливості, що викликає психічне й фізичне перевантаження. Разом з тим, на думку батьків, організатори дистанційного навчання залишають цю проблему поза своєю увагою. На що вказали 8% респондентів.

Лише 7,6% опитаних учнів не бачать ніяких труднощів при виконанні

домашніх завдань дистанційно, 35,8% вважають, що труднощі зросли, 56,6% – що труднощі, які були – такі і є.

Вчителі, в свою чергу, головною проблемою вважають неможливість раціонально організувати навчання і контролювати рівень засвоєння навчального матеріалу учнями. Так вважають 55% опитаних. 18% учителів поскаржилися, що не можуть точно визначити рівень навчальних досягнень учнів. Також, у вчителів виявилися проблеми технічного характеру (38%), проблеми організації зв'язку з учнями (41%) і браку досвіду дистанційного навчання (37%). Це змушує їх витратити більше часу на підготовку до уроків і перевірку завдань, порушувати рекомендовану тривалість уроків для учнів різних вікових категорій.

70% учнів і 90% учителів більше подобається очна форма навчання. А 80% батьків категорично проти дистанційного навчання.

Дослідження виявляють і позитивні моменти дистанційного навчання. Так, 36% учнів стали більше читати, майже чверть продовжують брати участь в онлайн-заняттях у різних гуртках, школах тощо. 15% дітей більше часу віддають самоосвіті. Як зазначили майже 70% батьків і учнів, – вони стали більше спілкуватися між собою. 72% школярів задоволені тим, що на карантині батьки перебувають поруч із ними частіше.

Освітній омбудсмен Сергій Горбачов назвав три основні проблеми, які загострилися в результаті навчання під час пандемії. Перша проблема стосується технічного забезпечення шкіл. Друга проблема полягає у змісті освіти, який не відповідає вимогам сучасного світу. Третя проблема стосується психоемоційної невідповідності учнів і вчителів.

Така ситуація не може сприяти підвищенню якості освіти і створенню комфортного та безпечного середовища навчання. Особливо, якщо йдеться про збільшення обсягів дистанційного навчання різних форм. Тому, для задоволення потреб всіх учасників освітнього процесу потрібна науково обґрунтована та чітко сформульована державна стратегія дистанційної освіти в Україні, з відповідним програмно-технічним та методичним супроводом.